

Rauman kaupungin rakennusvalvonta
rakennustarkastaja Timo Heinilä
timo.heinila@rauma.fi
korjausneuvoja Piritta Ernvall
piritta.ernvall@rauma.fi

Viite Lausuntopyyntö 21.2.2023

Aihe RAUMA, Alfredinkatu 3, Sepän talon toimenpidelupa kiinteistöllä 684-2-259-3

Rauman kaupungin rakennusvalvonta on pyytänyt Satakunnan Museo lausuntoa koskien Sepän talon sisäpuolisia muutostöitä ja laajennusosan osittaista purkua.

Kohde on vuonna 1925 valmistunut hirsirunkoinen asuinrakennus. Vuonna 1954 tontti siirtyi hammaslääkäri Sirkka Sepän omistukseen. Hänen aikanaan asuinrakennus muutettiin yhden asunnon asuinrakennukseksi sekä hammaslääkärin vastaanotoksi. Sisäpihan puolelle valmistui nykyinen tiilirunkoinen laajennusosa. Alkuperäinen ulkorakennus oli vielä tuolloin paikoillaan, mutta purettiin ilmeisesti 1960-luvulla. Nykyisin kiinteistö on Rauman kaupungin omistuksessa ja se on ollut viime vuosina taidenäyttely- ja kulttuurikäytössä.

Kohde sijoittuu Vanhan Rauman osayleiskaavassa vuodelta 2018 alueelle, jota koskee merkintä PY: *Julkisten palvelujen ja hallinnon alue*.

Suunnittelumääräys: Suunnittelussa on otettava huomioon kulttuuriympäristön ominaispiirteiden vaaliminen. kh -merkinnällä osoitetut rakennukset ja rakennusryhmät otetaan huomioon suunnittelun lähtökohtana. Aluetta suunniteltaessa on otettava huomioon jalankulku-, pysäköinti- ja huoltoliikenteen toimivuus. Suunnittelussa on huomioitava riittävä pysäköintipaikkojen määrä. Aluetta koskee myös merkintä kh-3: Paikallisesti merkittävä kulttuuriympäristö. Suunnittelumääräys: Asemakaavaa laadittaessa on varmistettava kaupunkikuvallisten arvojen ja suojeltavan rakennuskannan säilyminen. Aluetta koskevista hankkeista on pyydettävä Satakunnan Museon lausunto.

Alueella voimassa oleva asemakaava on vuodelta 2003 ja siinä kiinteistö on osoitettu merkinnällä Y. Kyseisessä kaavassa ei ole osoitettu suojeltavia rakennuksia.

Sepän talon on inventoitu 2013 osana Vanhan Rauman suoja-alueen inventointia ja arvotettu A-luokkaan. Inventoinnissa kiinteistöä kuvataan seuraavasti:

Rakennushistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja kaupunkikuvallisesti arvokas. Vaikka pihapiiri onkin osa kookasta kaupungin omistamaa tonttia, tulee rakennus nähdä kuitenkin erillisenä kohteena. Vuonna 1925 valmistunut asuinrakennus on säilynyt poikkeuksellisen hyvin julkisivultaan. Rakennus edustaa myös tyylillisesti huomattavan koristeellista 1920-luvun asuinrakentamista. Saman suunnittelijan näyttävä rakennus sijaitsee myös eteläpuolella viereisellä pihalla ja nämä rakennukset muodostavatkin ajallisen ja kaupunkikuvallisen kokonaisuuden. 1950-luvun laajennusosa on melko sopimaton, mutta muutoksena jo iäkäs. Rakennus on säilynyt tässä muutosasussa sisäpihan puolelta. Poikkeuksellinen rakennus sijoittuu nykyään hieman uuden kirjastorakennuksen "puristukseen", mutta on silti alueelle poikkeuksellinen ja kaupunkikuvallisesti merkittävä siten säilytettävä. Rakennus kaipaa kuitenkin kunnostusta.

Vuosina 2022 ja 2023 tehdyssä maakunnallisessa Satakunnan rakennusperintö 2023-inventoinnissa on osoitettu Kanali ympäristöineen-niminen maakunnallisesti arvokas rakennettu kulttuuriympäristö, johon Sepän talo sijoittuu.

Rakennuksesta on tehty vuonna 2021 kuntotutkimus, jossa havaitut keskeisimmät rakenteelliset ongelmat sijoittuvat alkuperäisen hirsirakenteen ja laajennusosan liitosalueelle. Ryömintätilan kautta on havaittu laajoja vaurioalueita alapohja- sekä seinärakenteissa. Vaurioiden aiheuttajina ovat puutteellinen sadevesien ohjaus ja ryömintätilan tuuletus sekä laajennusosan betonitasanteelta rakenteisiin ohjautuva vesi. Kuntotutkimuksessa on esitetty korjattavaksi rakennuksen eteläjulkisivun hirsirungon sekä purueristeisen kuistin seinärakenteet ja uusittavaksi ainakin pahimman vaurioalueen alapohjarakenteet.

Suunnitelmana on rakenteellisten korjaustöiden ja laajennusosan hirsirungosta irrottamisen lisäksi toteuttaa myös sisätilojen korjauksia ja muutoksia, jotka mahdollistavat näyttelykäytön lisäksi rakennuksen osittaisen käytön taiteilijoiden työtiloina.

Satakunnan Museon kannanotto

Suunnitelmissa on esitetty purettavaksi osa tiilirakenteisesta laajennuksesta, jolloin se jäisi lähes kokonaan erilleen rakennuksen alkuperäisestä osasta. Ainoastaan osa perustuksista ja kellarista liittäisi rakennusosat toisiinsa. Näin välttyttäisiin jatkossa vastaavilta kosteusongelmilta ja vaurioilta kuin mitä nyt joudutaan korjaamaan. Satakunnan Museo katsoo, että rakennuksen eri osien erottaminen on

rakenneteknisistä syistä perusteltua ja mahdollista toteuttaa. Muutoksella ei ole merkittävää vaikutusta ympäristöön, mutta Satakunnan Museo edellyttää vesikaton säilyttämistä osien välillä. Näin rakennuksen massoittelu ei liiaksi muutu ja eri ikäisten osien välinen yhteys edelleen säilyy. Samalla rakennuksen osien väliin syntyy katoksellinen sola, jonka kautta on mahdollista toteuttaa nostimella esteetön kulku rakennukseen. Ryömintätilan kosteusolosuhteiden parantamiseksi on suositeltavaa lisätä perustusten tuuletusluukkujen määrää sekä toteuttaa sadevesiviemärointi.

Sisäpuoliset korjaukset on esitetty toteutettaviksi luonnonmateriaalisilla eristeillä höyrösuluttomana rakenteena. Sisätilojen muutoksilla ja uusien kylpyhuoneiden rakentamisella ei ole vaikutusta julkisivuihin eikä Satakunnan Museolla ole niistä huomautettavaa.

Satakunnan Museo

Museonjohtaja Johanna Jakomaa

Tutkija Olli Joukio

Rakennuskonservaattori Kalle Virtanen

Tiedoksi

Varsinais-Suomen ELY-keskus/kirjaamo, Kirsti Virkki, Päivi Valkama
Museovirasto/kirjaamo

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti Porin kaupungin asianhallintajärjestelmässä